

WAR
child

EFFEKTTRAPPORT 2022

AVGRÄNSNINGAR

Organisationen

War Child stöttar krigsdrabbade barn i 15 länder med psykosocialt stöd, utbildning och skydd. Genom evidensbaserade metoder ger vi barnen möjlighet att bearbeta sina krigsupplevelser och växa upp till trygga vuxna. I Sverige är vi etablerade sedan 2016 och driver flera projekt för nyanlända ungdomar. I Sverige registrerades War Child som en insamlingsstiftelse 2016.

Internationellt bedriver War Child verksamhet i 15 konfliktdrabbade länder. Våra insatser syftar till stöd inom barnkonventionens tre pelare, nämligen utbildning, skydd och psykosocialt stöd.

War Child har för nuvarande programverksamhet följande länder: Afghanistan, Burundi, Colombia, Kongo-Kinshasa, Jordanien, Libanon, Nederländerna, Palestina, Sri Lanka, Sverige, Sydsudan, Syrien, Tyskland och Uganda.

Programmen som drivs i Nederländerna, Tyskland och Sverige fokuserar på nyanlända barn och ungdomar som har flytt från krig. Programmens storlek och utformning är olika för varje land. I fält är majoriteten av de anställda lokal personal. Det är en medveten strategi som skapar både lokalt ägarskap, långsiktig förändring samt arbetstillfällen. War Child tror på kraften som finns i att samarbeta med andra organisationer, såväl lokalt som internationellt.

Avgränsningar

I denna rapport kommer vi att lyfta vårt nationella och internationella arbete med fokus på några utvalda exempel. Dessa är:

- ▶ Insatser i Ukraina
- ▶ Framtidshoppet
- ▶ MHPSS-arbetet
- ▶ Rätta bilden av mig

Tidsperiod

Rapporten täcker året 2022 med viss utökning för att beskriva bakgrunden till projekten.

487,165

**barn och viktiga vuxna i deras närhet
tog del av våra program under 2022.**

Förra året, 2021, nådde vi 648 477 barn och vuxna. Det var en stor ökning från föregående år, vilket till stor del berodde på pandemin och nya sätt att nå barn och unga. Därför ser vi en naturlig minskning i antal barn då de flesta program återgått till sin ordinarie form.

RESURSER

Totala verksamhetskostnader:

9 900 000

**Den del av kostnaderna
som faller inom rapportens
avgränsningar:**

Insatser i Ukraina:

1 000 000 kronor

Framtidshoppet:

2 200 000 kronor

Mhpss-arbete:

600 000 kronor

Rätta bilden av mig:

62 800 kronor

Totalt: 3 862 800 kronor

FÖRÄNDRINGS- TEORI

Problem och målgrupper

War Child arbetar för att förbättra framtiden för barn och ungdomar med erfarenhet av väpnad konflikt och flykt. Vi anser att alla barn, världen över, ska ha rätt att växa upp i fred. Vi har en tro på barns inneboende kraft och förmåga, därför anser vi att barn ska få sina grundläggande rättigheter respekterade och på sått bli starkare individer. På så sätt får de möjligheten att bygga en bättre framtid för sig själva och det samhälle de lever i. Barn är framtiden men också en del av nuet. I vårt arbete utgår vi från barnkonventionen. Vi erbjuder psykosocialt stöd, skydd och utbildning.

War Child kan inte nå ut till alla barn, men våra metoder kan. Genom en metodik som är anpassad efter barnet, ser vi till att bemöta dem på ett passande och respektfullt sätt. Därför sprider vi gärna våra kunskaper till andra aktörer och arbetar alltid för barnens bästa för att inte bara ta barnet ur kriget, utan även kriget ur barnet. Så här ser läget ut idag:

- 240 miljoner barn och ungdomar idag lever i konfliktdrabbade områden. Kriget i Ukraina gör att denna siffra ökar kraftigt.
- Antalet barn som växer upp i krigsdrabbade områden har ökat stadigt sedan 2000.
- Omkring 75 miljoner barn och unga har inte tillgång till utbildning på grund av humanitära kriser.

För War Child är det viktigt att effekten av arbetet ger långsiktiga resultat, därför engageras inte enbart barn, utan även deras vårdnadshavare, närstående vuxna och lokalsamhället de lever i helhet. För att påverka livet för så många barn som möjligt inkluderar en stor del av arbetet barnens egna erfarenheter från krig och konflikt och hur vi bäst delar dessa för att på så sätt sprida medvetenhet hos vuxna. War Child kan inte nå ut till alla barn, men våra metoder kan. Genom en metodik som är anpassad efter barnet, ser vi till att bemöta dem på ett passande och respektfullt sätt. Därför sprider vi gärna våra kunskaper till andra aktörer och arbetar alltid för barnens bästa för att på sått inte bara ta barnet ur kriget, utan även kriget ur barnet.

VÅRT ARBETE

INSATSER I UKRAINA

Få kunde förutse händelserna den 24 februari. Men tack vare många års erfarenhet av att arbeta i akuta situationer kunde War Child agera snabbt och placera vårt stöd där det behövdes som mest.

En av de första sakerna vi identifierade var en brist på specialiserad humanitär kapacitet på plats. När tusentals familjer flydde över gränserna eller till västra delen av landet, samlades lokala civilsamhällesorganisationer för att stötta människor, men de hade liten eller ingen erfarenhet av att tillhandahålla stöd i krigstid. Med hjälp av vårt ramverk för akuta insatser mobiliserade vi ett team med uppdrag att utbilda

lokala organisationer i barnskydd och psykologisk första hjälpen.

Inledningsvis fokuserade vi på Moldavien, det fattigaste landet i Europa. Därefter knöt vi kontakter med organisationer i Rumänien, Polen och andra stora mottagarländer. Vårt team av interna experter arbetade dygnet runt för att leverera personlig utbildning till 817 medarbetare som dagligen mötte barn och familjer på flykt.

Under kommande månader fortsatte War Child att dela med sig av sin expertis inom psykosocialt stöd, bland annat genom att skala upp vår evidensbaserade insats Team Up i flera europeiska länder.

Precis som i andra pågående konflikter blev barnens tillgång till utbildning kraftigt begränsad. Redan i maj började den ukrainska regeringen jobba med denna utmaning och gav War Child i uppdrag att hitta en lösning för de fyra miljoner grundskolebarn som skulle återgå till skolan i början av september.

Lösningen blev war Childs insats Can't Wait to Learn, ett digitalt utbildningsprogram som låter barn fortsätta sin utbildning oavsett var de befinner sig. Sedan starten har Can't Wait to Learn lyckats utbilda mer än 59 000 barn i konfliktdrabbade länder runt om i världen.

Det som är unikt med Can't Wait to Learn är att det skapas tillsammans med barn, vilket säkerställer att "spelvärlden" speglar deras verkliga värld och hyllar deras unika kultur. Den är också baserad på statligt godkända läroplaner så att barn som spelar de pedagogiska spelen kan

utvecklas till samma nivå som de som har tillgång till formell skolgång.

Baserat på denna beprövade modell och tillsammans med Ukrainas utbildnings- och vetenskapsministerium och ideella Osvitoria kunde vi bygga en ukrainsk version av matematikspelet på bara tre månader och under 2022 lanserades den spelbaserade innovationen i Ukraina som en del av en rikstäckande biståndsinsats.

Totalt nåddes 58 588 barn och vuxna med våra insatser 2022, bland annat genom att skala upp våra insatser med hjälp av partnerorganisationer.

FRAMTIDSHOPPET

Vi har genom projektet Framtidshoppet fokuserat på en speciellt sårbar grupp i vårt samhälle - ungefär 7 500 ensamkommande ungdomar som kom till Sverige 2015 och omfattades av Nya Gymnasielagen. I samarbete med Postkodstiftelsen utvecklade vi Framtidshoppet, ett omfattande samverkansprojekt som startade i oktober 2021.

Det övergripande syftet med Framtidshoppet har varit att öka tillgängligheten till arbetsmarknaden för ensamkommande ungdomar som omfattas av gymnasielagen. De viktigaste komponenterna har varit:

Mentorsskap: En del av projektet där cirka 60 ungdomar har deltagit. Vi har lärt oss viktiga insikter genom erfarenheterna att driva detta projekt, särskilt betydelsen av att ha en helhetsinriktning på mentorsskapet där vi tar hänsyn till frågor om utanförskapet och psykosocialt stöd.

Jobbmatchning: Ett av projektets slutmål var att 50 ungdomar skulle få anställning, vilket i sin tur skulle öppna möjligheten till permanent uppehållstillstånd. Sammanlagt har projektet skapat 387 anställningar som möter kraven för PUT (Se 2.3 nedan). Vi har också etablerat viktiga samarbeten med företag som SJ, MTR, Ikea, Coor, Manpower med flera.

Påverkansarbete och opinionsbildning: Inom ramen för projektet har vi genomfört flera kampanjer för att nå ut till minst 50 000 personer med vårt budskap. Vår ambition har varit att beskriva hur olika aktörer, inklusive "NGL-ungdomarna", bidrar till en hållbar samhällsutveckling.

Samverkan: En av styrkorna har varit att etablera ett fungerande samarbete mellan olika organisationer. Samtidigt har bredden av samverkande parter varit en förutsättning för den framgång som projektet har uppnått.

Genom hela projektet har vi anammat en styrkebaserad inställning där vi vill bryta stereotypen av att unga människor med migrantbakgrund utgör en utmaning för samhället, och i stället se deras potential och möjligheter.

Ett viktigt resultat av samarbetet är att vi har skapat en samverkansmodell som betonar ett sektoröverskridande arbetssätt. Modellen kan implementeras av vilken aktör som helst på lokal, regional eller nationell nivå. Det handlar om hur vi som aktörer närmar oss varandra och ser styrkan i vad olika sektorer kan erbjuda för att skapa hållbara samhällsförändringar. Det är viktigt att notera att denna modell inte i sig är ny; det finns redan bra exempel på sektoröverskridande initiativ för att skapa jobb och arbeta med samhällsutmaningar. Det som är nytt är vår arbetsprocess som gör det enklare att skala upp initiativ. Vi har testat och vidareutvecklat en modell som underlättar samarbete mellan aktörer och initierar projekt där varje aktör kan arbeta mot sina egna mål.

Nedan följer en beskrivning av några av de utvärderingsområden som projektet har genomfört, tillsammans med resultat.

- ▶ 87 mentorer genomgick en full cykel av mentorskap (inklusive utbildning och utvärdering)
- ▶ 53 ungdomar har deltagit och fullföljt mentorskapsprogrammet
- ▶ En handbok i psykosocialt mentorskap togs fram och illustrerades, trycktes i två omgångar och översattes internt inom företagssamarbetet
- ▶ Ett företagssamarbete skapades med McKinsey Sverige, där 67 mentorer deltog
- ▶ Fem olika utbildningstillfällen skedde med "ad hoc-mentorerna", med i genomsnitt fyra deltagare per tillfälle, och utvärderingar som gjordes via telefon
- ▶ 37 av 53 ungdomar fyllde i uppskattningsformuläret
- ▶ 55% av ungdomarna rapporterade ökat välbefinnande och 44% rapporterade ökad känsla av tillhörighet.
- ▶ Sju av elva deltagare i vårens mentorsomgång fick arbete (63%)
- ▶ 427 personer var inskrivna i Kandidatbanken. 180 personer söker inte längre jobb på grund av olika skäl, som provanställning, fast anställning, annan typ av anställning eller beviljad PUT.
- ▶ 1 ungdomsgrupp skapades för att stötta matchningen mellan ungdomar och anställningsmöjligheter.
- ▶ 2 st jobbmässor har hållits
- ▶ St Lukas stiftelsen i Stockholm har erbjudit ungdomarna 100 timmar gratis samtal med ett par av deras psykologer som sedan tidigare är väldigt insatta i målgruppen.
- ▶ 133 företag har blivit kontaktade för att samarbeta och matcha målgruppen mot jobbmöjligheter.
- ▶ Av dessa 133 företag har 80 stycken anställt personer från målgruppen.
- ▶ Totalt har 387 anställningar skapats under projektiden.
- ▶ Samarbeten har etablerats med flera stora företag som Manpower, IKEA, COOR, SJ, K-Bemanning, MTR.
- ▶ Totalt 118 anställningar har resulterat i permanent uppehållstillstånd (PUT) vid projektets slut.

MENTAL HÄLSA OCH PSYKOSOCIALT STÖD SOM EN BISTÅNDSPOLITISK FRÅGA

Som en svensk gren inom en internationell barnrättsorganisation är barnkonventionen ett centralt styrdokument för oss. Den dimension av konvention som är särskilt relevant för oss och där War Child har specifik kompetens handlar om mental hälsa och psykosocialt stöd (MHPSS), särskilt i det globala perspektivet.

Sedan ett par år tillbaka har War Child Sverige tillsammans med Karolinska Institutet samordningsansvaret för den nationella MHPSS-arbetsgruppen. Ett bra exempel på detta är att vi, som en del av uppdraget för att samordna det nationella nätverket för MHPSS, var medarrangör tillsammans med danska UD och danska partnerorganisationer av den första nordiska konferensen på detta allt viktigare temaområde.

Vid konferensen antogs en vägkarta för hur olika aktörer, så som privat sektor, akademi, civilsamhälle och myndigheter, kan bidra till en robustare biståndskompetens avseende MHPSS. Sju prioriterade verksamhetsområden identifierades. Arbetet kommer att pågå till 2030. Under konferensen i Köpenhamn deltog 120 högprofilerade företrädare för civilsamhälle, akademiska kretsar, ministerier, givarorganisationer, FN och regeringar.

War Child spelar en viktig roll vid nästa nordiska konferens, planerad till 2024. Inom ramen för detta arbete har vi förstärkt dialogen med viktiga aktörer i den nordiska kontexten, bland annat med det globala Röda Kors-relaterade MHPSS Center samt det internationella institutet MHPSS Collaborative, båda med säte i Köpenhamn.

Ett annat exempel på vårt växande MHPSS-engagemang var att vi tillsammans med HM Drottning Silvias stiftelse Care About the Children och UNICEF Sverige var med och arrangerade ett välbesökt seminarium om barns mentala hälsa i det globala perspektivet.

Vår bedömning är att vi med mycket små resurser har kunnat uppnå mycket. War Child Sverige har över åren publicerat ett par dokument som lyfter fram vikten av MHPSS som ett biståndspolitiskt område. Det har helt enkelt funnits en nisch där vi med hjälp av vår internationella organisation har kunnat ge ett viktigt bidrag till att lyfta en barnrättsfråga i den svenska kontexten. Det har funnits ett behov och War Child har bidragit till att svara upp mot detta växande behov.

RÄTTA BILDEN AV MIG

Under 2022 har vi, tillsammans med SOS Barnbyar, drivit projektet Rätta bilden av mig. Målet har varit att uppmärksamma hur vi porträtterar barn i insamlingssyfte och bidra till inkluderande och rättighetsbaserad insamlingskommunikation.

Projektet har öppnat upp för en diskussion inom sektorn kring hur vi arbetar med bilder i vår insamling. Genom projektet har vi tillsammans med Giva Sverige tagit fram en vägledning kring hur vi använder bilder på barn i insamlingssyfte. Detta gör att vikten av att jobba rättighetsbaserat har lyfts. Eftersom Giva Sverige har ett gott anseende inom sektorn och jobbar mycket med just vägledningar och riktlinjer ser vi mycket positivt på att de även velat vara involverade i Rätta bilden av mig och står bakom vägledningen som vi tagit fram.

Inom detta projekt riktade vi oss till insamlingsstiftelser och främst till personer som jobbar just med insamling och kommunikation. Genom två workshoppar öppnade vi upp för diskussion kring etisk användning av bilder på barn. Med hjälp av andra barnrättsorganisationer så som Rädda Barnen, Unicef Sverige, Plan Sverige och Clowner utan gränser utgick vi från ett antal exempelbilder för att komma fram till hur vi ser till att inte kränka de barn som vi jobbar för att stötta. Den första workshoppen fokuserade vi på diskussion och att lyfta exempel. Under den andra workshoppen började vi arbeta med att ta fram vägledningen. Under projektets gång stämde War Child och SOS Barnbyar kontinuerligt av hur processen gick och hur vi skulle jobba vidare med projektet.

Utifrån dessa workshoppar skapades, tillsammans med Giva Sverige, en vägledning som gavs ut i deras regi. Vägledningen kan användas för framtagande av nya riktlinjer internt eller helt enkelt fungera som princip för mindre organisationer i denna komplexa fråga. Målet med vägledningen är även att hitta en gemensam lägsta-nivå som vi barnrättsorganisationer kan utgå från.

Vägledningen presenterades på ett seminarium under Almedalsveckan i Visby. Här hade vi med oss representanter från War Child, SOS Barnbyar, Sida och Giva Sverige. Seminariet arrangerades på Sidas scen och ett 30-tal besökare deltog. Seminariet sändes även digitalt och har i dagsläget 85 visningar på Sidas Youtubekanal.

Projektet har även väckt stort intresse i branschen och efter lanseringen har vi blivit inbjudna till Operation Smile för att presentera arbetet. Projektet presenterades även på ett seminarium hos Giva Sverige med över 70 deltagare. Under Insamlingsforum 2023 fick vi även delta med ett seminarium och en workshop där vi presenterade projektet och jobbade med frågan i mindre grupper.

Under projektets gång har vi mött mycket positiv respons och stort intresse vilket varit en tydlig indikator på att behovet av detta informationsprojekt varit stort.

HUR MÄTER VI?

Gemensamt för alla projekt däremot är att de följer en trestegsprocess som innehåller planering, övervakning och utvärdering. War Child gör alltid en nollmätning inför ett projekt, en halvtidsutvärdering och en slutrapport. Genom en sån process är det enkelt att följa upp och avgöra om projektet har gett ett önskvärt resultat.

1. Planeringen inför varje War Child-program börjar med en analys ur ett barnrättsperspektiv. Med War Childs stöd får barn, unga människor och de vuxna i barnens närhet identifiera utmaningar och analysera rådande omständigheter. Dessa ligger sedan som grund för vårt fokus och implementeringen av projekt. Viktigt i detta stadie är att etablera en Do No Harm-bedömning, så att projektet är kontextualiserat så att det inte bidrar till en negativ utveckling.

2. Uppföljningen av våra projekt, inklusive de som leds av våra partnerorganisationer, övervakas för att fastställa vilka projektaktiviteter som leder till en påtaglig förändring i barnens liv. Barnen har själva en aktiv roll i övervakningen; de bedömer hur deras färdigheter har förbättrats eller om mer arbete krävs. Dessutom görs förändringar beroende på hur föräldrar och vårdnadshavare, yrkesverksamma, lokala organisationer och staten bidrar till att förbättra livet för barnen.

3. Projekten utvärderas till sist internt och med hjälp av barnen, de vuxna i barnens närhet och lokala organisationer. För varje projekt är 3–5% av budgeten reserverad för utvärdering, detta för att fastställa att vårt arbete ständigt förbättras. De externa utvärderarna bedömer sedan, vid behov, givna projekt. Det innefattar värderingen utav kvaliteten av bevis och relevans, effektiviteten, och hållbarheten av arbetet vi utför. Projektens finansiering, HR, säkerhet och Logistik utvärderas också. En extern revisionsbyrå granskar War Childs övergripande finansiella status varje år. I Sverige har War Child anlitat revisorfirmen Grant Thornton, som är experter inom området ideella organisationer. War Child har, utöver det, en internrevisor som övervakar så att vi följer alla lagar och regler och att vi använder våra insamlade medel effektivt och transparent.

Mått som vi använder är bland annat:

- ▶ Antal barn som deltar
- ▶ Efterlevnad och engagemang
- ▶ Kompetens hos ledarna
- ▶ Skattning av välmående före och efter genomförda projekt

Två verktyg för att mäta:

1. THEORY OF CHANGE

- ▶ War Child har utvecklat en förändringsteori (Theory of Change) för att mäta kvalitativa värden
- ▶ Funkar som guide för utveckling och implementering av Care System
- ▶ Denna process är basen för att utveckla, implementera och utvärdera varje insats
- ▶ Med ett tydligt mål att två huvudsakliga mål för barnen som deltar:

ÖKAD MOTSTÅNDSKRAFT och **ÖKAT VÄLMÅENDE**

2. GLOBAL MONITORING FRAMEWORK

- ▶ Används för att mäta effekten av vårt arbete med barn
- ▶ Tillåter oss att jämföra effektiviteten i olika kontexter genom data

www.warchild.se